

Årsberetning 2017

1. Indledning
2. Bestyrelsens sammensætning
3. Medlemsstatus
4. Bestyrelsens løbende arbejde
  - 4.1. Kurser og arrangementer
  - 4.2. Udgivelser
  - 4.3. Dansk sprognævn
  - 4.4. Nordspråk
5. Fællesbestyrelsens initiativer

1. Danskfagets status og foreningens indsats

Den nuværende læreruddannelse har nu været i gang i fire år, og de konsekvenser reduktionen af faget og moduleringen tegnede til at få, ser ud til at blive bekræftet. Vi kan være bekymrede for om, de studerende, der gennemfører uddannelsen på de nye vilkår, har den faglige tyngde og ballast, der er nødvendig, hvis de gennem en lang professionel karriere i folkeskolen skal være i stand til at undervise i skolens største fag. Man kan måske sige, at de studerendes generelle undervisningsmæssige kompetencer på nogle punkter er styrket eller fastholdt. Men det tynde danskfag betyder, at de ikke får læst alle de bøger, set alle de film, hørt de podcasts og undersøgt alle de hjemmesider som det reelt kræver, hvis man skal kunne sige, at man har en solid danskfaglig baggrund. Spørgsmålet er, om de kommende dansklærere med denne ringe ballast har mulighed for at variere og differentiere deres undervisning tilstrækkeligt. Så selv om eleverne i folkeskolen har fået flere timer i dansk, er det tvivlsomt om de lærer mere af det. Tendensen forstærkes af professionshøjskolernes udbredte praksis omkring etableringen af specialiseringsmoduler. I aftaleteksten omkring den ny læreruddannelse indgik det som et element, at de studerende skulle have mulighed for at vælge specialiseringer, der kunne gøre dem til eksperter inden for særlige områder, herunder de enkelte undervisningsfag. Men mange steder er der ikke reel mulighed for at følge et sådant spor – enten fordi der slet ikke udbydes

monofaglige moduler, eller fordi faget indgår i specialiseringsmoduler, der ikke har en klar danskfaglig profil, endsige danskfagligt indhold eller bemanding.

Det er fortsat et problem, at der ikke gives en selvstændig karakter for den studerendes skriftsproglige kompetence i forbindelse med kompetencemålsprøven. Dette problem er unisont blevet påpeget af både censornæstformandskabet, den nationale faggruppe i dansk og Daneklærerforeningen.

Vi har henvendt os til Uddannelses- og forskningsminister Søren Pind for at orientere ham om nogle af disse problematikker, men har ikke fået svar fra ministeriet.

I forlængelse af en debat i fagbladet Folkeskolen om fagets status har vi udtalt os om disse forhold. Se: <https://www.folkeskolen.dk/614805/undervisere-kritiserer-dansklæreruddannelsen>

2. Bestyrelsens sammensætning

Bestyrelsen består i september 2017 af følgende medlemmer:

Lars Stubbe Arndal, formand, repræsentant i Fællesbestyrelsen, Professionshøjskolen Metropol
Lene Reichstein Lund, UCSyddanmark, Læreruddannelsen i Haderslev, projektleder for Nordspråk, bestyrelsesmedlem i Husets bestyrelse.

Bettina Buch, Professionshøjskolen Absalon, Læreruddannelsen i Roskilde, næstformand
Torben Mundbjerg UCC, Læreruddannelsen, Zahle, medlem af Dansk Sprognævns Repræsentantskab, Repræsentant i Nordspråk

Hanne Beermann UCNord, Læreruddannelsen i Hjørring,

Jacob Buris Andersen (orlov) UCSyd, Læreruddannelsen i Haderslev, formand for Fællesbestyrelsen,

Eva Dam Christensen (suppleant) UCSyd, Læreruddannelsen i Esbjerg

3. Medlemsstatus

L-sektionen har pr. 31.8.2017 lige under 100 medlemmer. I løbet af året er der sket en regulering af medlemstallet, da det viste sig at en række F-medlemmer stod fejlagtigt anført i L-sektionen. Faldet fra 133 medlemmer pr 31.8.2016 til i dag er derfor alene udtryk for en teknisk regulering. Men sektionen har desuagtet færre medlemmer end for nogle år siden: det er bestyrelsens indtryk, at dette fald primært skyldes beskæringen af faget i læreruddannelsen, og at vi fortsat har en relativt høj organiseringsgrad på UC'erne.

Bestyrelsesmedlemmerne arbejder selvfølgelig hver især på at få nye kolleger til at melde sig ind i foreningen. Det vigtigste arbejde for at sikre Daneklærerforeningen kommende medlemmer må dog være indsatsen for at få kommende folkeskolelærere til at melde sig. Der har vi som læreruddannere en særlig adgang til de studerende. Vi har derfor besluttet at gennemføre en kampagne i samarbejde med F-sektionen, hvor vi vil præsentere nye danskstuderende på UC'erne for foreningen og de fordele, der knytter sig til et medlemskab.

4. Bestyrelsens løbende arbejde

Bestyrelsen har afholdt i alt seks bestyrelsesmøder i løbet af året. En del af dem har været afholdt som korte skypemøder, men vi har også prioriteret at afholde et af møderne i Ålborg, så bestyrelsesmedlemmerne fra Jylland ikke skulle rejse så langt.

4.1. kursusvirksomhed

Sidste års årsmøde blev som et eksperiment gennemført i forbindelse med årsmødet i G-sektionen. Tanken var, at vi ved at hægte os på et interessant program hos G-sektionen kunne få flere til at deltage, og at samarbejdet ville gøre planlægningen lettere. Selve årsmødets indhold og afvikling var glimrende; der var interessante oplæg og diskussioner i gode rammer. Men der var alt for få deltagere (faktisk så få, at vi aflyste dele af vores særprogram).

På den baggrund evaluerede vi i bestyrelsen mødet. Der er ikke tvivl om, at kursusfeltet er udfordret pga. UC'ernes stramme økonomi og bl.a. som følge af LLNs annoncerede afvikling af kompetenceudviklingdage. Der er simpelthen færre midler til kompetenceudvikling, og da tiden til samme også er stram, søger færre mod kurser som årsmødet.

Noget nyt skulle derfor ske! Så efter en række uformelle sonderinger på UC'erne besluttede bestyrelsen at afvikle årsmødet 2017 i Berlin. At dømme efter deltagerantallet var det en god beslutning. Men vi kan samtidig konstatere at en række især større UC'er er dårligt repræsenteret på mødet.

Vi varetager i højere grad kursusadministration selv med god hjælp fra huset og en stor del af bestyrelsen har derfor være på kursus i brugen af Conferencemanager.

4. 2 Forlagsvirksomhed

Forlaget er generelt inde i en god gænge, hvor flere af udgivelserne for gode anmeldelser, og en af udgivelserne til grundskolen, *Ordet er dit*, blev nummer to ved uddelingen af Årets Undervisningsmiddelpris. Ind til videre har vi ikke haft held med at lave en udgivelse til Læreruddannelsen, der er kommet meget bredt ud i læreruddannelsen, og i det hele taget kommer der ikke mange udgivelser rettet mod læreruddanne Isen (sidste år var der en udgivelse målrettet læreruddannelsen: *Kontrapunkter – Tekstanalyse og metoder i spil*). Det er måske et område, hvor der er udviklingsmuligheder. Vi arbejder derfor hele tiden på at finde folk, der vil skrive bøger til læreruddannelsen og opfordrer medlemmerne til at sende idéer og oplæg til forlaget.

4. 3 Dansk sprognævn

Fra og med 2017 repræsenterer Torben Mundbjerg L-sektionen i Dansk Sprognævns repræsentantskab. Der har været afholdt to repræsentantskabsmøder i marts og september. Ved det første møde blev det nye repræsentantskab konstitueret, og der blev valgt ny bestyrelse. Ved det andet blev der orienteret om Dansk Sprognævns vigtigste arbejdsopgaver, herunder arbejdet med den kommende revidering af Retskrivningsordbogen.

4.4. Bestyrelsens engagement i nordisk arbejde

Lene Reichstein Lund er projektkoordinator i Nordspråk, de nordiske modersmålsforeningers sammenslutning. I årets løb har hun etableret rammerne for Nordspråks arbejdsmøder og seminarer, og hun er løbende ansvarlig for at koordinere arbejdet med sammenslutningens økonomi, medlemsstatus, hjemmeside mm. Desuden er hun ansvarlig for, i samarbejde med Sprogpiloterne, at planlægge og gennemføre den årlige konference, *Det nordiske klasserum*, der afholdes i København i slutningen af november.

Torben Mundbjerg er medlem af Nordisk Udvalg og repræsenterer L-sektionen i Nordspråk. Fordi Danmark i år havde stafetten for Nordspråks årlige sommerkursus, planlagde han sammen med G-sektionens medlem af Nordisk Udvalg sommerkurset *Nordiske identiteter på nye veje*, der blev afholdt i juli i Sisimiut. Kursets emne var det nordiske sprogfællesskab som det anvendes af nordboer, og formålet var at kaste nyt lys på de gensidige kulturelle, sproglige og historiske interesser, de nordiske fællesskaber består af. Hvad nordisk identitet vil sige, og hvad det betyder at være en moderne nordbo hjemmehørende i Norden, gav aktuelle forfattere, sprogforskere, skolefolk og politikere fra hhv. Grønland (Sørine Steenholdt, Carl Christian Olsen, Kunuunnguaq Fleischer), Åland (Carina Carlsson), Sverige (Mikael Niemi) Norge (Sara Margrethe Oskal) og Danmark (Naja Marie Aidt) deres forskellige bud på. Supplerende til foredrag og oplæg blev der gennemført ture og udflugter til naturen omkring Sisimiut samt til skole- og kulturinstitutioner i Sisimiut. På kurset blev det især belyst og diskuteret hvordan børn og unge i Norden kan fastholde deres nordiske identitet i forhold til uddannelse og undervisning, kunst, natur og kultur i en globaliseret verden. Kurset henvendte sig til modersmålslærere tilknyttet undervisning, uddannelse og forskning i de nordiske grundskoler, ungdomsuddannelser og læreruddannelser.

5. Fællesbestyrelsens initiativer - omlægning af hjemmesiden

På baggrund af de medlemsundersøgelser, der blev gennemført sidste år, er der i fællesbestyrelsen truffet en beslutning om, at dele af hjemmesiden kun skal være tilgængelig for medlemmer. Det handler primært om de dele som rummer forskellige undervisningsforløb og om foreningens tidsskrifter for de seneste fem år. Da det er begrænset, hvad der ligger af undervisningsforløb direkte koblet til læreruddannelsen, og da det er bestyrelsens vurdering, at disse forløb kun benyttes i begrænset omfang, tror vi ikke, at omlægningen vil have den store betydning for L-sektionen.

Vi bør dog have fokus på at gøre læreruddannere og lærerstuderende opmærksom på de gode og inspirerende undervisningsforløb til folkeskolen på hjemmesiden. Vi skal derfor overveje, hvordan man kan gøre materialet tilgængeligt for ikke-medlemmer, der er studerende.

Lars Stubbe Arndal

Formand for Sektionen for læreruddannelse

Oktober 2017